

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, urazemni nedelje in praznika — inserati do 50 petiti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrst Din 4.- Popust po dogovoru, inseratni davki posebej. — Slovenski Narodc reija mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inozemstvo Din 25.- Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljova ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Stronmayerjeva 5b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Blumova zmaga v poslanski zbornici in senatu:

Pariška borza zopet odprta

Na podlagi kompromisa med vlado in senatom sta obe zbornici večeraj definitivno odobrili zakone v zvezi z devalvacij ofranka — Danes je borza v Parizu zopet normalno poslovala, Blum pa je odpo-

Pariz, 2. oktobra. r. Po nočni seji poslanske zbornice, ki je zavrnila spremembe senata in vztrajala pri svojem stališču, da se zakoni v zvezi z devalvacijo franka sprejmejo tako, kakor jih je predložila vlada, se je večeraj dopoldne začelo pogajanje med senatom in vlado, da bi se našel kompromis. Več zmernejših senatorjev je sestavilo kompromisne predloge v tem smislu, da se pooblašča vlada, da lahko z zasilnimi uredbami ureja cene življenjskim potrebščinam in v skladu s tem tudi mezdne spore, ki bi nastali zaradi povišanja cen. To pooblastilo velja do konca tega leta, toda vla-

da mora pred uveljavljanjem zasilne uredbe predložiti v odobritev državnemu in nacionalnemu gospodarskemu svetu.

Po pogajanjih, ki so trajala ves dopoldan, se je popoldne najprvo sestel zopet senat, ki je po krajši debati pristal na tako kompromisno rešitev.

Takoj nato se je znova sestala poslanska zbornica, ki je ta kompromis odobrila s 317 proti 217 glasovom. Finančni odbor poslanske zbornice je pristal na besedilo, ki ga je predložil in sklenil senat, sklenjen pa je bil še dodatek, po

katerem se naroča vladi, naj najstrožje nastopi proti vsem, ki so spekulirali na škodo franka in s tem dosegli ogromne dobičke. Ti dobički naj se zaplenijo v korist državne blagajne. Po govoru ministrskega predsednika Bluma je poslanska zbornica pri zaključnem glasovanju zakonske predloge odobrila in je bila s tem ta mučna zadeva končno veljavno rešena.

Poslanska zbornica in senat sta imela po tem še kratki formalni seji, na katerih je bil prečitan dekret o zaključitvi tega izrednega zasedanja.

Ministrski predsednik Leon Blum je že sinoči v spremstvu svoje žene in hčerke ter šefa svojega kabineta odpo- toval v Ženevo. Z istim vlakom sta od- potovala v Ženevo tudi stalni francoski delegat v Ženevi Paul Boncour in češkoslovaški poslanik Osusky.

Ker so bili večeraj sprejeti vsi zakoni, ki so v zvezi z razvrednotenjem franka, je danes pariška borza zopet pričela redno poslovati. Tečaj na borzi so v skladu z razvrednotenjem franka znatno spremenili, promet pa je bil že dopoldne zelo živahen. Vrsi pa se stroga kontrola, da se preprečijo nedopustne spekulacije.

Iz domače politike

Poslanski klub JNS

V četrtek 1. oktobra sta imela v starem skupščinskem poslopju seje poslanski klub JNS in Jugoslovanski klub (Jevtičev). Razpravljala sta o združitvi obeh klubov. Člani obeh klubov so bili malodane polno- številno zbrani. Poslanci, ki so doslej tvo- rili Jevtičev Jugoslovanski klub, vstopijo razen 10 poslancev korporativno v klub JNS. Tako povečani klub bo postal važen činitelj v narodni skupščini, kjer se pričakuje še druge pregrupacije.

Kaj bo sklenil Delovni klub

Delovni klub, ki so ga ustanovili oni hr- vatski, srbski in slovenski poslanci, ki se ni- so pridružili vlad. večini, niti so vstopili v kak drug parlamentarni klub, so imeli tak- isto pred par dnevi sejo. Na tej seji sta po- stanca Kujundžić in dr. Lovrenčič predla- gala, da bi se klub razdel in da bi se po- slanci, člani tega kluba pridružili večini. Ta predlog je bil odklonjen in sklenjeno, da se klub sestane, da končno odloči o raz- nih važnih vprašanjih, 19. oktobra.

Nesoglasja v Mačkovem taboru

V Zagrebu je pravkar izšla prva številka novega lista »Hrvatska Istina«, ki ga urejuje dr. Matko Hanzeković. Na čelu li- sta je uredništvo priobčilo programski čla- nek, čigar vsebina vzbuja v javnosti splo- šno pozornost, ker dovoljuje globok po- gled za kulise takozvanega hrvatskega na- rodnega pokreta. Članek nosi naslov »Prva riječ« in vsebuje ostro kritiko »fraterske- ga hrvatovanja«, ki se je v zadnjem času bohotno razpaslo, kakor pravi članek, v vodilnih krogih Mačkovega pokreta. V in- formacijo naše javnosti bomo iz tega čla- nka posneli nekaj posebno značilnih odstav- kov, ki se nanašajo na razmere v dr. Mač- kovi stranki in ki pričajo da tudi v »hrvat- skem narodnem pokretu« odnošaji niso ta- ko idealni, kakor se zde nepoučenemu zuna- njemu opazovalcu.

»Hrvatska Istina« ne bo, tako se povdar- ja v članku, glasilo kakega novega pokre- ta pač pa bo podpirala vsako akcijo, »ki zamejuje demagogijo, frazo, poneumnjeva- nje ljudskih mas, nošenje in vihtenje za- stav, brezmišelnost vpitje in kričanje.« za- vzemala pa se bo za »stvarno spoznavanje Radiceve ideje, za odkritje borbe brez pri- šepetavanja, priznavajoč vsakemu pošteni- mu Hrvatu pravico sodelovanja pri delu za očiščenje vrst, v katere so se utihotapili ve- liki jeziki in male glave, takisto pa bo tudi skrbela za »očiščenje javne atmosfere po mestih in vaseh od »reka-kazala« in od drugih fantastičnih bajk o nekakšnji sigurnosti ogromne bodočnosti ob sodelovanju činiteljev, ki jim je za nas toliko mar, ka- kor za lamski sneg.«

List govori nato o hrvatski družbi in pravi: »Mi trdimo, da je naša družba oku- žena od nevarne manije parad in frazira- nja, blaznega politiziranja in osebne afir- macije in da troši čas in moči za lupino, mesto da bi zagrabila jedro. V naši sredini neopazno gospodari politična romantika in porazno nepoznavanje cilja borbe in pro- grama.«

Navajajoč argumente, zakaj je treba v strankinih vrstah napraviti red in jih očis- titi plevela, kakor na primer »da je dr. Žiga Scholl po vseh govorih, da bodo Hr- vati v treh mesecih svobodni, članek na- daljuje:

»Če dva štacunarja imata petnajst pro- dajal in smatrata polno bisago kot legiti- macijo za poseganje v področja, kjer sta duh in etika prva vrednost, a valuta zad- nja, če kak nepoklicani trebušasti koritar, siti zakotni pisac zaljubljen možganov brez kontrole blebeče karkoli po naših poštenih vaseh, če se veliki mojstri zagrebiške ko- rupcije utihotapljajo v prve vrste narodnih borcev in se kažejo pojavi, ki pomenjajo nazadovanje, pojavi, ki dokazujejo oslah- ljenje narodne fronte, potem je že skrajni čas, da se reče bobu bob, a popu pop... Peščica mestnih sebičev in predmetnih politikantov hoče v svoje vrste izkoristiti Radicevo zapuščino z nedostojnimi sredstvi pisanih parad, proslav, zastav, blebetanja bedastoč in komedijantstva in tako sramoti hrvatsko politično resnost...«

Ko je tako izrekel uničujočo sodbo o onih, ki vedre in oblačijo pri »Hrvatskem Dnevniku« in v okolju voditelja dr. Macka, zaključuje članek svoja izvajanja z ugotov- itvijo: »Danes bolj, kakor kdaj prej se čuti potreba koncentracije vseh onih poš- tenih, zavednih in resnih Hrvatov, ki jim na jeziku ni samo pradiranje s frazami, mar- več resno in trezno delo.«

Kaj pravi

dr. Mačkovo glasilo

»Hrvatski Dnevnik« odgovarja na citira- ni članek in pravi: »Zlagana je trditve »Hr- vatske Istine«, da člani konzorcija uplivajo na pisavo »Hrvatskega Dnevnika« in da jim njihovi deleži služijo v obogatitev. Preha- jamo preko ostalih napadov, izjavljamo pa resnici na ljubo in radi informacije javno- sti, da določa smer »Hrv. Dnevnika« pre- sednik dr. Vladko Maček in nihče drugi. Kar se tiče tanih članov konzorcija, na kar bi imeli pravico, je treba ugotoviti, da so se vsi člani konzorcija pri ustanovitvi »Hrvatskega Dnevnika« odpovedali vsake udeležbe pri dobičkih.

Važna gospodarska konferenca

v Ljubljani

Posvetovanje denarnih zavodov o likvidaciji kmečkih dolgov

Za nedeljo, dne 4. t. m. je sklicana v Ljubljano konferenca zastopnikov or- ganizacij bank iz vse države, ki bodo razpravljali o položaju, ki je nastal za banke v državi zaradi uveljavljenja o uredbe o likvidaciji kmečke zaščite. Konference se bodo udeležili poleg ljub-

ljanskega društva bančnih zavodov tu- di zastopniki organizacij bank iz Beo- grada, Zagreba, Sarajeva, Novega Sa- da in Splita. Na konferenco je povab- ljena tudi Zveza jugoslovenskih hranil- nic v Ljubljani

Dinar v Curihu: 10

Danes je prvič notirala Beograd po razvrednotenju švicarskega franka

Danes je v Curihu prvič po razvred- notenju švicarskega franka notirala tudi deviza Beograd. Zabeležen je bil no- vi tečaj 10 švicarskih frankov za 100 dinarjev med tem ko je dinar prej no- tiral 7 švicarskih frankov za 100 dinar- jev. Novi tečaj ustreza točno 30-od- stotnemu razvrednotenju švicarskega

franka in priča obenem, da je zunanja vrednost dinarja ostala docela nespre- menjena.

Tečaj so se namreč v Curihu v zvezi z razvrednotenjem švicarskega franka za 30 odstotkov povišali za 42,8 odstot- ka. Če prejšnji tečaj 7 dvignemo za 42,8 odstotka, dobimo točno 10

V madridski vladi sodelujejo

tudi baskiški katoličani

Zunanji minister Del Vajo zavrača trditve o »rdečem« režimu

Pariz, 2. okt. AA. Havas: Špansko vele- poslanstvo objavlja izjavo, ki jo je dal zu- nanji minister Alvarez del Vajo, ko je po- toval snoci iz Ženeve skozi Pariz nazaj v Madrid. V izjavi podčrtava, da v sedanji vladi Larga Caballera sodelujejo tudi ka- tolički Baski in je zato treba odločno de- mantirati govorice, da ima ta vlada rdeč značaj. Da se ohrani sodelovanje Španije z

Evropo, je potrebno, da ostane ta vlada, ki je prišla na površje po volji velike ve- čine španskega naroda. V izjavi podčrtava, da je vsak dan bolj jasno, da dobivajo upor- niki pomoč iz inozemstva in da bo vlada kmalu zbrala jasne dokaze o tem.

Barcelona, 2. okt. AA. Reuter: Vladne če- te so zavzele Monte Aragon in prelaz Quin- to. Bombardiranje Huesce se nadaljuje.

Uporniki bombardirajo Madrid

Obroč okrog španske prestolnice se vedno bolj zožuje

Madrid, 2. okt. AA. Havas: Vesti, ki pri- hajajo s front, govorijo, da uporniki na vsak način hočejo skleniti obroč okoli Madrida. Toda po zadnjih vesteh so vladni oddelki večinoma povsod odbili napade upornikov. Posebno ostro je bil odbit napad pri Sigu- enci, severno od Navalperala in pri Azengi pri Badajosu. Vladne čete so utrdile svoje položaje pri Olías Bargas.

Uporniki so začeli močno ofenzivo v od- sek Sigvence na aragonski fronti. Vladne čete so odbile napad. Uporniki so pustili na bojišču 300 mrtvih.

General Queipo de Llano je sporočil po radiu, da so nacionalistična letala ponovno bombardirala Madrid. Sicer pa je večeraj na vseh frontah vladal mir.

Radiopostaja v Valladolidu poroča, da so nacionalisti zbrali okoli Madrida 150.000 vojakov in nad 100 letal.

vedno gori. Trupla pobitih so sicer v glav- nem že odstranjena, vendar se na cestah povsod poznajo sledovi krvi. Kohko je žr- tev, se še ne more ugotoviti, nedvomno pa je zelo veliko, saj je bilo en sam dan postreljenih nad 60 meščanov.

Rabat, 2. okt. AA. Radio v Sevilji objavl- ja, da po padcu Toleda nimajo marksisti nobenega središča več za oskrbo z oro- žjem.

Pomorska bika pri Gibraltarju je bila posledica poizkusa, da bi vladne sile pre- bile blokado Santandera in Bilbao

Šiling ne bo razvrednoten

Dunaj, 2. okt. AA. Sinoči je bilo objavlje- no uradno poročilo finančnega ministva, ki pravi, da so pristojni krogi zavrnili de- valvacijo avstrijskega denarja.

Borzna poročila

Curih, 2. oktobra. Beograd 10, London 21.40, New York 434.25, Bruselj 73.35, Am- sterdam 235.25, Berlin 174.50, Praga 17.90, Bukarešta 2.25.

Čigavo je špansko zlato?

Uporniška vlada opozarja, da ne bo priznala kupčij madridske vlade

Pariz, 2. okt. AA. DNB: Uporniška vlada v Burgosu poroča: Tako znana vlada v Ma- dridu pošlja že dalj časa zlato v inozem- stvo, ki ga je pokradla iz trezorjev Na- rodne banke. Nacionalna junta je že spo- ročila tistim vladam, kamor se izvaža zla- to, da ne bo nikdar mogla priznati te de- narne operacije. Sedaj je maska padla. Ma- dridska anarhistična vlada in zločinska tol- pa mafije sta sklenili, da v trenutku, ko bodo nacionalisti zasedli Madrid, popolno-

ma izpraznijo državne blagajne, da izpra- zniijo trezorje Narodne banke in da ostalih 4 milijarde zlata prenesejo v Alicante in Cartagena, da bi nato to zlato s pomočjo letal Air France odpeljali v Francijo. Ma- da španska država, ki se na ta način jav- lja vsemu svetu, izjavlja, da ne bo nikdar priznala nobene kupčije, ki bi bila sklenje- na na tej podlagi ukradenega zlata. Tiste države, kamor bo zlato pripeljano, opozar- ja, da so odgovorne za vse posledice.

Vojaška diktatura v Palestini

Anglija je začela energično zatirati arabske upornike

Jeruzalem, 2. oktobra o s. proglašitve jo obsebnega stanja v Palestini je uvede- na v vsej pokrajini najstrožja vojaška diktatura. Nprestano prihajajo nove an- gleške čete, ki jih takoj odpošljejo na naj- bolj važna strategična oporišča. Splošno prevladuje vtis, da je napočila v Palestini najbolj kritična doba ter da je treba ra-

čunati s krvavimi sp p. Palestini. Arabci in angleškim vojaštvom. Angleška vlada je pooblastila vrhovnega komisarja za Palestino, da po svoji uvidenosti uporablja preki sod ter se posluži v skraj- nem primeru najstrožjih sredstev za vzpostavitev reda in mira.

Agrarna reforma na Poljskem

Razdeljenih bo 27.000 ha zemlje — Nemci posest zaenkrat nedotaknjena

Varšava, 2. oktobra b. Danes je bila objavljena lista veleposesnikov, katerih zemlja bo še tokom tega leta podvržena razlastitvi v smislu najnovejšega zakona o agrarni reformi. V poštev prihaja okoli 27.000 ha zemlje, ki leži večinoma v sred- nji in vzhodni Poljski. Razlastitev bo za- dela nekatere znane poljske veleposetni-

ke, kakor n. pr. Radziwill, Lubimirske- ga, Potockeja, Badenja in druge. Razla- ščenih bo tudi nekaj židovskih velepose- stev. Značilno pa je, da tej prvi agrarni reformi niso podvržena nekatera zelo ve- lika nemška veleposetstva v nekdanjih pruskih provincinah.

Gömbös se bo umaknil

Že v bližnjih dneh pričakujejo krizo vlade

Budimpešta, 2. oktobra. k. Kakor poro- ča »Szorai ujsaga«, se namerava ministrski predsednik Gömbös povsem umakniti iz političnega življenja. Sredi oktobra bo po- tekel njegov sedanjí bolniški dopust, za katerega ne namerava zahtevati podaljša-

nja. Odstopil bo zaradi bolezni. Glede na to pričakujejo, da bo prišlo še pred se- stankom parlamenta, verjetno okoli 10. t. m. do vladne krize, ki bo imela tudi po- litično ozadje.

Župnik tožen za alimente

Zanimiv proces v Somboru — Očetovalstvo bo ugotovljeno na podlagi analize krvi

Pred sreskim sodiščem v Somboru se vodi zanimiva razprava proti somborskemu župniku č. g. Antonu Skenderoviću. Toži ga somborska lepota, mlada Ema Sesil za alimente. V tožbi trdi, da je župnik oče njenega nezakonskega otroka in zahteva sedaj, da sodišče to ugotovi in očeta, če- tudi je duhovnik, obsodi na plačilo vzdrže- valnih stroškov. Listi so o tem zanimivem procesu že obširno pisali. Cela Vojvodina se zanima, kako se bo ta proces končal. Na zadnji razpravi je somborsko sodišče skle- nilo, da naj strokovnjaki izvrše preiskavo krvi župnika, mlade matere in sedaj že leto dni starega otroka, da bi se na ta način nedvomno ugotovilo očetovalstvo. Dne 17. septembra so se morali javiti na sodi- šču župnik, gošča Sesil in otrok. V na-

vzočnosti sodnika in odvetnikov je uradni zdravnik odvzel vsem trem kri in spravil v primerne stekleničice ter jo nato urad- no zapечатil. Kri so poslali v Zagreb na medicinsko fakulteto, da izvrši analizo. Ker pa je za tako analizo potrebno poseb- no postopanje je medicinska fakulteta se- daj zahtevala, da vsem trem še enkrat od- vzamejo potrebno količino krvi, ki jo mora- jo takoj pomešati z nekim posebnim seru- mom, ki ga pri nas nimajo in so ga mo- rali posebej naročiti iz Nemčije. V Som- boru z veliko napetostjo pričakujejo, kaj bo ugotovila analiza krvi, ker je župnik Skenderović znan kot najbolj skrupulozen zagovornik kanonov in cerkvene discipli- ne ter neumorni pridigar o vzglednem za- konskem življenju.

